

Sprawozdanie z działalności Miejskiej Biblioteki Publicznej w Żorach w 2016 roku

1. Stan i zmiany w organizacji Biblioteki

1.1. Najważniejsze problemy w działalności Biblioteki; osiągnięcia i sukcesy; co utrudniało pracę?

Osiągnięcia i sukcesy:

- pozyskanie środków pozabudżetowych na działalność edukacyjną i kulturalną w wysokości 164.800 zł., z czego:
 - o 26.300,00 zł. z Instytutu Książki (Kraszewski dla bibliotek) na realizację projektu *Cyfrowa Przestrzeń Działań Kreatywnych w Żorskiej Bibliotece*
 - o 138.500,00 zł. (31.836 €) z Komisji Europejskiej, program Erasmus+, na realizację projektu *CreativeSpace@Library* (podpisanie umowy finansowej w 2017 roku)
- wdrożenie programu *Z kartą biblioteczną taniej* we współpracy z instytucjami i przedsiębiorcami,
- utworzenie nowoczesnej strony internetowej biblioteki,
- utworzenie Letniej Czytelni przy bibliotece centralnej,
- utworzenie *Galerii Młodych* i *Galerii Na Piętrze* w bibliotece centralnej,
- utworzenie Lokalnego Klubu Kodowania, *współpraca z Hackerspace-Silesia*,
- zorganizowanie działań w ramach Europejskiego Tygodnia Kodowania,
- organizowanie wystaw sztuki oraz wernisaży z udziałem artystów,
- organizowanie wydarzeń plenerowych na miejskiej Starówce,
- zorganizowanie działań w ramach *Tygodnia Zakazanych Książek*,
- zorganizowanie w bibliotece spotkania informacyjnego o programie Erasmus+ Edukacja dorosłych połączonego z warsztatami w zakresie korzystania z zasobów EPAL dla bibliotekarzy z woj. śląskiego,
- wystąpienie dyrektora biblioteki na *Forum Edukacji Dorosłych* w Warszawie w charakterze prelegenta,
- publikacja artykułu *Wyjść do ludzi, czyli biblioteka w przestrzeni miasta* w miesięczniku społeczno-kulturalnym *Śląsk* (XII/2016).

Utrudnienia w pracy:

Dużą niedogodnością jest lokalizacja biblioteki centralnej, która nie mieści się w śródmieściu, lecz na osiedlu odległym od centrum miasta. Ponadto wszystkie placówki mają przestarzały design.

- 1.2. Zmiany w dokumentach organizacyjnych i ich zakres w stosunku do stanu w 2015 r. (np. w statutach, regulaminach, instrukcji kancelaryjnej, dokumentacji związanej z ochroną danych osobowych).

Z dniem 23 czerwca 2016 wprowadzono nowy Regulamin organizacyjny, a 1 lipca 2016 Regulamin korzystania z zasobów i usług oraz Politykę Gromadzenia Zbiorów.

- 1.3. Nagrody, wyróżnienia otrzymane przez Bibliotekę i bibliotekarzy w 2016 r. (kto przyznał, za co?).

Nagroda *EDUinspirator 2016* dla dyrektora biblioteki za wysoką jakość działań podejmowanych w obszarze edukacji dorosłych przyznana 17 listopada 2016 przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji, Agencję Narodową programu Erasmus+.

2. Zmiany w sieci. Modernizacja bazy lokalowej

- 2.1. Utworzenie nowych filii, punktów bibliotecznych; nowe komórki organizacyjne (lokalizacja, wyposażenie).

Nie dotyczy

- 2.2. Likwidacja filii, punktów bibliotecznych, połączenia placówek (przyczyny).

Nie dotyczy

- 2.3. Zakupy nowych sprzętów, urządzeń technicznych (o wartości powyżej 1000 zł) znacząco poprawiających jakość pracy i estetykę pomieszczeń (przykłady).

Zakupiono:

- 4 zestawy eleganckich mebli ogrodowych do Letniej Czytelni,
- 18 zestawów komputerowych (na wymianę), 4 laptopy oraz 8 komputerów pełniących funkcję serwerów na filiach bibliotecznych,
- wyposażenie *Cyfrowej Przestrzeni Działań Kreatywnych* w Dziale Multimediów w 4 komputery i5 z zaawansowanym oprogramowaniem graficznym i audio, drukarkę 3D ze skanerem, 2 tablety graficzne, skaner ręczny, kamerę cyfrową wideo, 2 drony z funkcją filmowania oraz 5 iPadów,
- wyposażenie 2 galerii wystawienniczych,
- zestawy mebli do działu multimediów i sali edukacyjnej,
- nowoczesny sprzęt do promocji (eksponery podświetlane, ramki led itp.)

- 2.4. Modernizacja lokali bibliotecznych – nowe lokale, adaptacje, przykłady największych remontów i ich zakres; czy zaszły w ciągu roku jakieś zmiany w zakresie przystosowania lokali bibliotecznych do potrzeb osób niepełnosprawnych.

W budynku biblioteki centralnej znacznie zmniejszono szatnię i przeniesiono ją w inne miejsce. Otrzymana w ten sposób przestrzeń została wykorzystana do utworzenia galerii sztuki. Odmalowano sporą część pomieszczeń.

3. Komputeryzacja

Załączona ankieta.

4. Zbiory biblioteczne

4.1. Polityka gromadzenia zbiorów (książkowych, nieksiążkowych, preferencje).

W czerwcu 2016 została opracowana i wdrożona *Polityka Gromadzenia Zbiorów w Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żorach*. Zakupy książek i zbiorów multimedialnych były dokonywane na podstawie dezyderatów bibliotekarzy wg zapotrzebowania zgłaszanego przez czytelników oraz centralnie – uwzględniając nowości wydawnicze oraz wznowienia ukazujące się na rynku. W stosunku do roku ubiegłego zwiększono zakup literatury dla dzieci i młodzieży z 16% do 25%, zmniejszono zakup literatury pięknej dla dorosłych z 63% do 51%, zwiększono zakup literatury popularnonaukowej z 21% do 24% w stosunku do całości zbiorów. Przyznane w ciągu roku dodatkowe środki na zakup nowości (50.000,-) oraz udział w Programie „Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa” Priorytet I. „Zakup nowości do bibliotek” (39.700,-) zdecydowanie przyczyniły się do wzbogacenia i urozmaicenia oraz aktualizowania zasobów zbiorów biblioteki w sposób cykliczny przez cały rok. W zakupie nowości zdecydowanie przeważała literatura piękna dla dorosłych oraz dla dzieci i młodzieży (76% zakupionych książek), której znaczną część stanowiły kontynuacje serii wydawniczych. Nowości z zakresu literatury popularnonaukowej stanowiły szczególnie reportaże, biografie, przewodniki turystyczne i książki o tematyce podróżniczej. Dużą uwagę skupiono również na zakup książek o tematyce dzieci zagrożonych niedostosowaniem społecznym i niedostosowanych społecznie oraz osób starszych, a także historii współczesnej, terroryzmu i kryminalistyki. Ważną pozycję w tym zakresie stanowiły również edukacyjne książki dla najmłodszych czytelników – kilkustronicowe bogato ilustrowane. Książki pozyskiwano również w formie darów od wydawców, instytucji i osób prywatnych.

Przy zakupie nowości zbiorów nieksiążkowych kierujemy się przede wszystkim zapytaniem użytkowników, w miarę posiadanych środków finansowych staramy się zaspakajać ich potrzeby. W 2016 roku została zniesiona kaucja za wypożyczenie audiobooka, co przełożyło się na wzrost liczby wypożyczeń. W związku z tym zwiększyliśmy ilość kupowanych tytułów audiobooków. Spada zainteresowanie muzyką na płytach CD, dlatego prawie do minimum ograniczyliśmy zakup tego typu zbiorów.

Ogółem w roku 2016 pozyskaliśmy 6.141 pozycji książkowych oraz 255 pozycji audiowizualnych za łączną kwotę 132.623 zł., w tym:

- ze środków budżetowych zakupiono 3.236 pozycji książkowych i 179 audiowizualnych (175 zbiorów audio + 4 multimedia) za kwotę 77.085 zł.,
- z dotacji Biblioteki Narodowej zakupiono 1.887 pozycji książkowych i 46 audiobooków o łącznej wartości 39.700 zł.,

- z innych źródeł (upomnienia, dary) zakupiono 1.018 pozycji książkowych i 30 zbiorów audio za kwotę 15.838 zł.

Podobnie jak w roku ubiegłym, biblioteka wykupiła prawo do użytkowania elektronicznych wersji publikacji Wydawnictwa Naukowego PWN, udostępnionych w systemie ibuk.pl. Koszt licencji – 2.291 zł.

4.2. Prenumerata czasopism – potrzeby a realia; zakup czasopism elektronicznych (opłacalność, korzyści).

W 2016 roku prenumerowaliśmy czasopisma jedynie w formie papierowej, było to 98 tytułów (łącznie we wszystkich placówkach 139 egzemplarzy) za kwotę 12.389 zł. Ponadto w darze otrzymywaliśmy 30 tytułów czasopism (62 egzemplarze).

Na potrzeby studentów Czytelnia Ogólna tworzy bibliografię artykułów z czasopism pedagogicznych i społecznych. Sporządzana jest ona z prenumerowanych i archiwizowanych przez czytelnię czasopism pedagogicznych i społecznych. Do końca 2016 roku sporządzono 6.538 rekordów, zawierających opisy bibliograficzne publikowanych w nich artykułów.

Jeśli chodzi o czasopisma dla młodzieży, to można zaobserwować coraz większy spadek zainteresowania. Do najpopularniejszych i najczęściej wypożyczanych na zewnątrz należą czasopisma o tematyce plastycznej, zawierające pomysły na prace artystyczne oraz szablony i instrukcje ich przygotowywania. Korzystają z nich najczęściej nauczyciele szkół podstawowych i przedszkoli oraz rodzice. Również dzieci chętnie przygotowują przedstawione tam prace.

4.3. Dokumenty Życia Społecznego – kryteria gromadzenia, opracowanie dźsów, ich wykorzystanie i przechowywanie.

Czytelnia Ogólna gromadzi DŻS dotyczące Żor. Dotychczas zbiory te nie zostały formalnie opracowane. W chwili obecnej zbiory papierowe są posegregowane tematycznie na działy: Urząd Miasta, Imprezy miejskie, MOK (w tym kino), Muzeum Miejskie, MBP, MOSIR, Spółdzielnia Mieszkaniowa, Stowarzyszenia, Kościoły, Organizacje pozarządowe, Pomoc społeczna, Wybory samorządowe i parlamentarne. Osobną część stanowią gadżety reklamowe różnych instytucji i organizacji z terenu miasta. DŻSy, zabezpieczone przed zniszczeniem, są przechowywane w następujący sposób

- a) papierowe - w metalowych szufladach
- b) pozostałe - w tekturowych i plastikowych pudłach

Stan prac nad bibliografią miasta lub powiatu

Bibliografia lokalna opracowywana w programie SOWA-2 jest na bieżąco uzupełnianą bibliografią przedmiotowo-podmiotową. Zawiera opisy bibliograficzne wszelkich materiałów gromadzonych i archiwizowanych w Czytelni Ogólnej MBP, a traktujących o Żorach i żorzanach. Do najliczniej reprezentowanych w bibliografii

tytułów prasowych należą: Kurier Żorski, Dziennik Zachodni, Nowiny i Gazeta Wyborcza.

Bibliografia jest na bieżąco uzupełniana o opisy rozdziałów (fragmentów) dotyczących Żor lub żorzan, a znajdujących się w wydawnictwach zwartych gromadzonych przez Czytelnię. Do bibliografii włączane są również opisy ciekawszych artykułów na temat Żor, pojawiających się w Internecie

Bibliografia jest dostępna na stronie internetowej biblioteki, dzięki czemu skierowana jest do znacznie szerszego kręgu odbiorców.

W komputerowej bibliografii lokalnej na koniec 2016 roku znajdowało się 28.036 rekordów.

5. Czytelnictwo. Promocja. Działalność informacyjna

5.1. Czytelnictwo dorosłych - wybrane przykłady wydarzeń kulturalnych, edukacyjnych, promocyjnych (tematyka spotkań, nazwiska gości/pisarzy/ itp., wykorzystywanie nowych technologii w czytelnictwie dla dorosłych).

Wydarzenia kulturalne:

- wieczory autorskie (Jerzy Sosnowski, Michał Olszewski, ks. Adam Boniecki, Wojciech Jagielski, Musa Czachorowski, Marta Fox, oraz Dariusz Filak, Arnold Thomas, Roman Pankiewicz, Jack Getner, Dariusz Rekosz, Paweł Kowalczyk, Elżbieta Bednarczyk, Agata Kołakowska),
- działalność dwóch Dyskusyjnych Klubów Książki,
- wystawy i wernisaże, m.in. Elżbieta Szwarz-Jarosik „Impresje w Przestrzeniach” (malarstwo), Drużyna Rekonstrukcji Historycznej Yggdrasil „Współcześni Wikingowie”, Małgorzata Hanslik „Jesienne Anioły” (malarstwo), wystawy fotograficzne: laureatów „Konkursu Fotografii Przemysłowej i Industrialnej Foto-Pein”, Katarzyna Straube-Czyż „Rumunia na Afryce”, Wiktoria Brodowska, Agata Czernecka i Sylwia Wałęska „Autoportret, czyli dialog z samym sobą”.

Wydarzenia edukacyjne:

- udział w Europejskim Tygodniu Kodowania,
- kursy z obsługi komputera i Internetu w ramach programu PCRS,
- spotkanie z cyklu *Wielcy Nieobecni* – Wolfgang Amadeusz Mozart w filmie i literaturze,
- cykl spotkań *Chatting with Tea* – rozmowy w języku angielskim o literaturze,
- inauguracja cyklu spotkań *Niewinnie o winie* – zajęcia edukacyjne popularyzujące wiedzę o produkcji wina i literaturę tematu,
- warsztaty z e-bookiem z okazji Tygodnia e-książek,
- warsztaty graficzne *Tagxedo*.

Wydarzenia promocyjne:

- wprowadzono w użycie nowoczesne karty biblioteczne,

- udział w II Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek,
- *Wieczory na Trawie* organizowane latem na żorskiej starówce mające na celu aktywizację czytelnictwa żorskiej społeczności,
- Narodowe Czytanie *Quo vadis* w przestrzeni miasta połączone z konkursem fotograficznym *W obiektywie słowa*,
- nagranie *Mannequin Challenge* w przestrzeni biblioteki,
- współorganizacja *Jarmarku Świątecznego* na Starówce (m.in. codzienne otwieranie książkowego kalendarza adwentowego i czytanie fragmentu znajdującej się tam książki, gra miejska *W poszukiwaniu zaginionej receptury*, głośne czytanie Harrego Pottera z VIP-ami, warsztaty tworzenia kartek świątecznych, stroików, bombek, pakowania prezentów, haftowania bałwanków),
- uwolnienie 4.883 książek w ramach akcji Bookcrossing.

Nowe technologie wykorzystywane w czytelnictwie dorosłych:

- wypożyczanie czytników ebooków,
- udostępnianie zbiorów ACADEMICA oraz IBUK Libra.

5.2. Czytelnictwo dzieci i młodzieży – problemy, obserwacje.

Z uwagi na przekształcenie Oddziału dla Dzieci w Oddział dla Dzieci i Młodzieży, w 2016 roku skupiono się na uzupełnieniu współczesnej literatury młodzieżowej oraz dla młodych dorosłych obejmujące zarówno romanse, fantastykę jak i powieści obyczajowe przedstawiające problemy współczesnych nastolatków. Zakupione nowości oraz serie wydawnicze cieszą się dużą popularnością nastoletnich czytelników, zwłaszcza dziewczyn i kobiet.

Wobec spadku wykorzystania księgozbioru podręcznego został on włączony do księgozbioru ogólnego. Pozwoliło to na „uwolnienie” zalegających na półkach nieczytanych książek, które obecnie cieszą się dużą popularnością wśród czytelników. Dotyczy to zwłaszcza książek posiadających poza tekstem elementy zabawy takie jak np. szkielet żaby, rozkładane makiety i plansze, interaktywne quizy. Zaobserwowano ogólny wzrost zainteresowania literaturą popularnonaukową aktywizującą czytelnika.

Podobnie jak w latach wcześniejszych, wzrasta popularność komiksów, co może stanowić efekt pojawiających się na ekranach kinowych i telewizyjnych ekranizacji popularnych serii. Zakupione w tym roku komiksy Marvela i DC Comics przyciągają nie tylko dzieci, ale i starszych czytelników. Utrzymanie aktualności kolekcji wymaga jednak nieustannego śledzenia pojawiających się nowości.

Dorośli czytelnicy dla swoich pociech często poszukują książek pomagających w trudnych sytuacjach takich jak choroba, rozwód, powiększenie rodziny. Niejednokrotnie przy wyborze kierują się wskazówkami specjalistów: psychologów, logopedów, pedagogów.

Ciekawym trendem zaobserwowanym w minionym roku jest czytelnictwo poradników do gier komputerowych typu Minecraft. Czyelnicy często pytają i chętnie wypożyczają tego typu pozycje. Popularnością cieszą się również zakupione powieści, nawiązujące fabułą do gier komputerowych jak np. seria Assassin Creed.

5.2.1. Współpraca z rodzicami, organizacjami i instytucjami w zakresie animacji czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach współpracuje z licznymi organizacjami i instytucjami taki jak: przedszkola, szkoły, świetlice, Urząd Miasta, Miejska Państwowa Straż Pożarna, Komenda Miejskiej Policji, Stowarzyszenie Ratownicze „ISKRA”, Ich przedstawiciele chętnie włączają się w prowadzone przez bibliotekę wydarzenia i akcje.

Równie chętnie w prowadzone zajęcia włączają się sami rodzice będący członkami Klubu Czytających Rodzin „Czytalińscy”. Pomagają przy organizacji zajęć poprzez zapewnienie materiałów czy prowadzenie zajęć nawiązujących do wykonywanego zawodu czy pasji. Do głównych celów klubu należą: integrowanie czytających rodzin poprzez prowadzenie i promowanie działań edukacyjno-kulturalnych, organizowanie spotkań i wydarzeń czytelniczych dla dzieci, prelekcji dla rodziców m. in. na tematy związane z wychowaniem dzieci itp.

Nastąpiło zacieśnienie współpracy z nauczycielką okolicznej szkoły podstawowej, która w trakcie prowadzonych przez siebie zajęć wraz z klasą odwiedza co miesiąc bibliotekę umożliwiając dzieciom kontakt z placówką, systematyczne wypożyczanie książek, a także chętnie przekazuje informacje o organizowanych w bibliotece wydarzeniach, zachęcając uczniów do uczestnictwa w nich.

Dla rozwinięcia aktywności w obszarze nowych technologii nawiązano współpracę z Fundacją Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego oraz katowickim *Hackerspace-Silesia*.

5.2.2. Najważniejsze przykłady form pracy z dziećmi i młodzieżą (tematyka spotkań, nazwiska gości/pisarzy/ itp., nowe technologie wykorzystywane w czytelnictwie dzieci i młodzieży).

- udział w akcji Cała Polska Czyta Dzieciom (Ogólnopolski Tydzień Czytania), Nocy z Andersenem pt. *Kosmiczna odyseja*, II Ogólnopolskiej Nocy Bibliotek,
- Lekcje biblioteczne (m in. pasowanie na czytelnika dla 1 klas SP),
- kontynuacja akcji *Książka dla Trzylatka* pod patronatem Prezydenta Miasta Żory; pracownicy Biblioteki odwiedzili żorskie przedszkola, żłobek i ochronkę dla dzieci przedszkolnych. Podczas spotkań dzieci słuchały bajek i wierszyków oraz uczestniczyły w wesołych grach i zabawach, następnie wszystkie trzylatki otrzymywały bajeczki.
- Wiosenne Spotkania Literackie *Śladami Stasia i Nel*,

- Jesienne Spotkania Z... pod hasłem *W Stumilowym Lesie*; zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci z klas I-III szkoły podstawowej,
- warsztaty dla młodzieży gimnazjalnej w ramach programu *Link do przyszłości*,
- spotkania warsztatowe dla młodzieży gimnazjalnej pt. *Porozmawiajmy o uchodźcach*,
- działania w ramach *Tygodnia Zakazanych Książek* – stworzenie artystycznej instalacji w holu biblioteki, spotkania z młodzieżą licealną, wspólne czytanie, dyskusje,
- spotkanie z Michałem Olszewskim w ramach Lekcji Czytania,
- działalność klubów: *Czytalińscy* (spotkania pomagające maluchom poznawać otaczający świat, tworzyć prace plastyczne i rozwijać zdolności motoryczne), *Młodzi Odkrywczy* (propagowanie literatury popularnonaukowej i rozwijanie wszechstronnych zainteresowań dzieci ze świata nauki i kultury), *Klub Zaczarowanego Ołówka* (dla dzieci powyżej 7 roku życia; celem jest rozwój plastyczny dzieci, pobudzanie wyobraźni i kreatywności), *Lokalny Klub Kodowania*, *Klub Pasjonatów Gry Planszowej Cashflow*,
- Logopedyczne Fiku-Miku – spotkania z logopedą,
- *W kręgu sztuki* - zajęcia plastyczne, lekcje gitary.

6. Obsługa osób niepełnosprawnych i specjalnych grup użytkowników

6.1. Zbiory dla czytelników niepełnosprawnych:

- liczba tytułów tzw. książek mówionych i audiobooków: 905
- liczba e-booków: 1.108
- liczba książek z dużą czcionką (przybliżona): 75

6.2. Czy Biblioteka wzbogaciła się w 2016 roku o stanowiska komputerowe lub inne sprzęty przeznaczone i ułatwiające korzystanie z instytucji osobom z dysfunkcją wzroku. Jeżeli tak, to jakie?

Nie.

6.3. Formy pracy i działania Biblioteki na rzecz osób chorych, niepełnosprawnych, seniorów i innych osób z grup tzw. wykluczonych; współpraca Biblioteki z instytucjami i stowarzyszeniami zajmującymi się działalnością na rzecz tych grup; w jaki sposób Biblioteka promuje swoje usługi wśród osób niepełnosprawnych.

Biblioteka prowadzi zajęcia komputerowe dla osób 50+ w ramach programu Polska Cyfrowa Równych Szans oraz współpracuje z Warsztatami Terapii Zajęciowej i z Zespołem Szkół Specjalnych (np. konkurs pięknego czytania). Prowadzimy usługę Książka na Telefon, dzięki której w 2016 roku udostępniono 505 książek.

7. Stan organizacyjny i działalność Biblioteki stopnia powiatowego (opisują tylko biblioteki wypełniające zadania na rzecz bibliotek w powiecie)

8. Sprawy kadrowe i sytuacja zawodowa bibliotekarzy

8.1. Ogólna ocena stanu zatrudnienia, wynagrodzenia, przygotowania zawodowego pracowników.

W Miejskiej Bibliotece Publicznej w Żorach zatrudnionych jest 41 osób, w tym 25 to bibliotekarze. Z całej liczby zatrudnionych 28 osób posiada wykształcenie wyższe, z czego 23 to bibliotekarze.

8.2. Udział pracowników w doskonaleniu zawodowym instytucjonalnym (liczba)

– studia doktoranckie – 1 osoba

8.3. Udział pracowników w innych formach doskonalenia (kursy, szkolenia, konferencje) – tematyka, organizatorzy.

L.P.	TYTUŁ	ORGANIZATOR
1.	Kancelaryjno archiwalne zmiany archiwizacji dokumentów (szkolenie)	Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego, Katowice
2.	Forum księgowych (szkolenie)	FK-BAB, Zakopane
3.	Nowelizacja prawa Zamówień Publicznych (szkolenie)	Centrum Szkoleniowe Przetargi Publiczne, Katowice
4.	Interaktywny Płatnik Plus (szkolenie)	ZUS
5.	Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	Centrum Edukacji Prawnej, K-ce
6.	Katalogowanie zbiorów w formacie MARC 21 SOWA 2 (szkolenie)	Biblioteka Śląska, Katowice
7.	DKK (szkolenie)	Biblioteka Śląska, Katowice
8.	Wyzwania PR - sztuka komunikowania się	Golden Training, Warszawa
9.	Zmiany przepisów działalności instytucji kultury – prawo autorskie (szkolenie)	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Katowice
10.	Zmiany przepisów dotyczących działalności instytucji kultury (szkolenie)	Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, Katowice
11.	Prawo pracy (szkolenie)	Eurodirekt, Katowice
12.	Kontrola Zarządcza (szkolenie)	Ośrodek Kształcenia Samorządu Terytorialnego, Katowice
13.	Zjazd liderów akcji „Noc bibliotek”	Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa
14.	Prezentacja platformy "EDUŚ	Biblioteka Śląska, Katowice
15.	Windykacja – jak odzyskać należności (szkolenie)	Instytut Szkoleń Prawniczych, K-ce
16.	Praktyczne Warsztaty ABI/ABO	Centrum Administracji Biznesu, K-ce
17.	System wypożyczeń międzybibliotecznych ACADEMICA	Biblioteka Śląska, Katowice

18. Soho European Training Course	Agencja Narodowa Programu Erasmus+ w Portugalii
19. Gala wręczenia nagród edukacyjnych	FRSE, Warszawa
20. Ochrona danych osobowych (szkolenie)	Eurodirect, Katowice
21. Forum Bibliotekarzy Samorządowych Powiatu Będzińskiego	Miejska Biblioteka Publiczna, Będzin
22. Forum Edukacji Dorosłych	FRSE, Warszawa
23. Seminarium – Biblioteka Nowa	Biblioteka Narodowa, W-wa
24. VI Kongres Bibliotek Publicznych	FRSI, Warszawa/Łódź
25. Komunikacja i Obsługa czytelnika w bibliotece	EDUCATOR, Kalisz
26. Skuteczne diagnozowanie potrzeb szkoleniowych kadr bibliotecznych (szkolenie)	Instytut Książki, Kraków
27. Śląska Biblioteka Cyfrowa (warsztaty)	Biblioteka Śląska, Katowice
28. Gdzie są młodzi czytelnicy? (szkolenie)	Instytut Książki, Kraków
29. Warsztaty EPALE	FRSE, Warszawa/Żory
30. MARC 21 / Mateusz - szkolenie i warsztaty	Mirosław Domański, Warszawa/Żory

8.5. Instruktorzy (miejscy, powiatowi) – liczba instruktorów, liczba etatów instruktorskich, zakres obowiązków, dodatek funkcyjny TAK/NIE.

Osoba zatrudniona na stanowisku instruktora przebywa na urlopie wychowawczym; zastępuje ją inny pracownik, który otrzymuje za to dodatek specjalny.

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Żorach
Aleksandra Zawalska-Hawel

KOMPUTERYZACJA – ANKIETA za rok 2016
(dostępna również w wersji elektronicznej)

Nazwa Biblioteki (z nazwą miejscowości)

Miejska Biblioteka Publiczna w Żorach

Liczba placówek bibliotecznych skomputeryzowanych (centrala oraz filie w sumie)..... 8.....
(tzn. posiadających sprzęt komputerowy, niezależnie od stopnia zaawansowania procesu komputeryzacji)

Proszę wymienić nazwy (numery) skomputeryzowanych filii bibliotecznych

Filia nr 1, Filia nr 2, Filia nr 3, Filia nr 4, Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7.

Stosowany system biblioteczny (nazwa i dokładna wersja).....SOWA1

Liczba placówek bibliotecznych posiadających system biblioteczny (wliczając centralę)8

Proszę podać nazwy (numery) filii posiadających system biblioteczny (oraz nazwę tego systemu, jeżeli jest on inny od stosowanego w centrali)

Filia nr 1, Filia nr 2, Filia nr 3, Filia nr 4, Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7.

Jakie moduły systemu bibliotecznego posiada Biblioteka? (np. SOWA2 Moduł Podstawowy, Moduł Gromadzenia Zbiorów Zwartych, pakiet SOWA2/MARC21 itp.)

Moduł podstawowy, retrokonwersji katalogu z protokołwm 239,5, opracowania inw., obsługi wypożyczalni, statystyk pracy wypożyczalni, akcesji czasopism, skontrum, udostępniania katalogu w sieci Internet, zdalnego zamawiania i rezerwowania.

Stosowany format opisu danych bibliograficznych

(np. MARC 21, MARC BN, inny)SOWA.....

Czy Biblioteka stosuje deskryptory Biblioteki Narodowej?.....NIE.....

Skomputeryzowane prace biblioteczne

	Centrala (tak, nie)	Filie (numery/nazwy)
Tworzenie własnych katalogów komputerowych	TAK	
Gromadzenie zbiorów	TAK	
Wydruk inwentarzy	TAK	FILIA NR 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Skontrum	TAK	FILIA NR 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
Rejestracja czytelników i wypożyczeń	TAK	FILIA NR 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7

Proszę podać, które funkcje gromadzenia zbiorów (np. zamówienia, reklamacje, rozliczanie budżetu, itp.) są obsługiwane komputerowo i jakich Biblioteka używa do tego programów/modułów.

.....NIE DOTYCZY.....

Czy Biblioteka przejmuje opisy bibliograficzne z obcych baz (np. Przewodnik Bibliograficzny BN, NUKAT, Katalog PBP w Sieradzu, itp.)? Jeżeli tak, proszę podać, jakie są to bazy.

.....NIE.....

Jaka jest obecnie przybliżona liczba rekordów w bazie Biblioteki.:
380007 (z ubytkami), 206859 liczba rekordów tyt.

Czy Biblioteka tworzy własne bazy danych (oprócz katalogu księgozbioru)? Proszę podać przykłady

bibliograficzne.....Bibliografia Regionalna, Kartoteka Zagadnieniowa.....

faktograficzne, pełnotekstowe

we współpracy z innymi instytucjami

Które z wymienionych baz danych są udostępniane czytelnikom?

.....Bibliografia Regionalna, Kartoteka Zagadnieniowa.....

Czy biblioteka posiada w swoich zbiorach gry komputerowe lub na konsolę? Proszę podać przykłady.

Tak : FIFA 17, JUST DANCE 2016. LITTLE BIG PLANET3, MERIDA WALECZNA, ANGRY BIRDS, STAR WARS, KRAINA LODU, LEGO MARVEL, SUPER HEROS, ZAPŁĄTANI, LEGO PRZYGODA.

Czy gry komputerowe lub na konsolę udostępniane są czytelnikom? W jaki sposób (korzystanie na miejscu / wypożyczenia na zewnątrz)?

.....Tak do korzystania na miejscu.

Czy biblioteka posiada lub czy ma w planach zakup czytników e-booków?

.....Biblioteka posiada 6 czytników e-booków.....

W jaki sposób biblioteka wykorzystuje posiadane czytniki e-booków?

Czytelnicy mają możliwość wypożyczenia czytników

Dostęp do Internetu

Liczba placówek bibliotecznych z dostępem do Internetu - centrala oraz filie 8.....

Proszę podać nazwy (numery) filii bibliotecznych z dostępem do Internetu

Filia nr 1, Filia nr 2, Filia nr 3, Filia nr 4, Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7.

Proszę podać rodzaj łącza (lub nazwę usługi), dostawcę oraz szybkość łącza internetowego (np. neostrada 10 Mb/s)

w centrallDSL, ORANGE, do 80 Mb/s.....

w filiach (proszę podać numery lub nazwy filii)

Filia nr 1, Filia nr 3, Filia nr 4 – DSL, ORANGE, 10Mb/s.....

Filia nr 2 , Filia nr 5 filia nr 6, Filia nr 7 – DSL, ORANGE, do 80Mb/s.....

Proszę wyszczególnić wszystkie placówki (łącznie z centralą), w których Internet udostępniany jest czytelnikom

Biblioteka Centralna, Filia nr 1, Filia nr 2, Filia nr 3, Filia nr 4, Filia nr 5, Filia nr 6, Filia nr 7.

Jeżeli za udostępnianie Internetu czytelnikom pobierane są opłaty, proszę podać ich wysokość

.....Brak opłat.....

W ilu placówkach (centrala, filie) jest bezprzewodowy dostęp do Internetu dla czytelników z własnymi komputerami?

.....W Bibliotece Centralnej.....

Jeśli placówki biblioteczne w ogóle nie posiadają Internetu to co jest tego przyczyną?

.....

Czy na stanowiskach komputerowych dla czytelników są zainstalowane komunikatory? Jakież?

.....NIE.....

Czy bibliotekarze korzystają z komunikatorów? Z jakich?

.....NIE.....

Adres serwisu (strony) WWW

Biblioteki.....www.mbpzory.pl.....

Czy biblioteka prowadzi inne (dodatkowe) strony/serwisy WWW lub konta w serwisach społecznościowych (np. blog, forum dyskusyjne, konto na Facebooku)? Jakież? Proszę podać ich adresy (jeśli posiadają).

.....konto w serwisie Facebook.....

Adres e-mail (można wpisać kilka adresów)

sekretariat@mbpzory.pl; mbp@mbpzory.pl

Czy Biblioteka udostępnia w Internecie katalog własnych zbiorów (OPAC)?.....TAK.....

Jeśli TAK to czy jest on dostępny przez całą dobę?TAK.....

Czy czytelnicy Biblioteki mogą zamawiać książki komputerowo na odległość (przez Internet?)NIE.....

Czy Biblioteka posiada w swoim programie bibliotecznym moduł Z39.50 (chodzi o możliwość pobierania opisów katalogowych przez Z39.50)?

.....TAK.....

Czy Biblioteka posiada serwer Z39.50 (chodzi o możliwość udostępniania swoich opisów poprzez Z39.50)?

.....NIE.....

Udostępniane przez Bibliotekę własne bazy danych w Internecie

Katalog księgozbioru, Biblioteka Regionalna, Kartoteka Zagadnieniowa

Jeśli Biblioteka posiada dostęp do platformy z e-bookami, proszę podać:

nazwę platformy (np. IBUK Libra).....IBUK Libra, ACADEMICA

liczbę wydanych kodów PIN (jeśli są wydawane czytelnikom).....143.....

liczbę sesji (o ile takie dane są dostępne).....1447.....

liczbę otwarć publikacji (o ile takie dane są dostępne)3687.....

Bibliografia regionalna

Czy Biblioteka tworzy bibliografię regionalną w sposób zautomatyzowany?TAK.....

Proszę podać nazwę programu, w którym tworzona jest bibliografia regionalnaSOWA2/TEXT.....

Czy Biblioteka udostępnia bibliografię regionalną w Internecie?TAK.....

Czy Biblioteka posiada w programie do tworzenia bibliografii regionalnej moduł Z.39.50?NIE

Digitalizacja zbiorów

Czy Biblioteka podjęła działania na rzecz digitalizacji własnych zbiorów?TAK.....

Jakie zbiory są digitalizowane oraz czy i w jaki sposób są udostępniane?

Biblioteka digitalizuje i umieszcza wydawnictwa lokalne na temat Żor (obecnie 76 pozycji, których autorzy wyrazili zgodę). Zbiory udostępniane są poprzez Śląską Bibliotekę Cyfrową oraz stronę internetową Biblioteki (obecnie 76 pozycji).

Czy Biblioteka posiada własny sprzęt do digitalizacji zbiorów?TAK.....

Czy Biblioteka uczestniczy w projektach o szerszym zasięgu (regionalnym, międzynarodowym) mających na celu digitalizację zbiorów? Jakże są to projekty?

.....TAK. Śląska Biblioteka Cyfrowa.....

Źródła finansowania komputeryzacji Biblioteki w roku 2016 (środki własne, dotacje celowe, granty, projekty, np. Kraszewski. Komputery dla bibliotek, Fundacja Orange, itp.)

Środki własne, program „Kraszewski. Komputery dla bibliotek”

Najważniejsze zmiany w zakresie komputeryzacji w roku 2016

(np. zakup nowego sprzętu komputerowego, komputeryzacja nowej placówki, zakup systemu bibliotecznego lub nowego modułu, uruchomienie nowej usługi, automatyzacja wypożyczeń, uruchomienie lub zmiana strony internetowej, uruchomienie bloga, usługi „Zapytaj bibliotekarza” itp.)

Wymiana 18 zestawów komputerowych, 4 laptopów, zakup 4 zestawów komputerowych z przeznaczeniem do obróbki wideo (2 zestawy), i grafiki (2zestawy). Zakup drukarki 3D, 2 dronów, kamery cyfrowej, 5 iPadów oraz 2 czytników e-book (Kindle).

Zakup 8 serwerów dla systemu bibliotecznego.

Zmiana strony internetowej.

Plany Biblioteki w zakresie komputeryzacji na rok 2017

Zmiana systemu bibliotecznego SOWA 1 na MATEUSZ SQL

E-usługi oraz nowe technologie

a). Proszę opisać e-usługi w Bibliotece.

Jakie e-usługi oferuje Biblioteka (komunikacja z czytelnikami, bazy, zbiory, wirtualne zwiedzanie, kody QR, kursy, inne)? Do kogo są adresowane? Kto z nich najczęściej korzysta?

b). Jakie inne nowe technologie biblioteka wykorzystuje w pracy z czytelnikiem (np. tablety, roboty, tablice multimedialne itd.)

- tablice multimedialne,
- zestawy do programowania „Makey Makey,
- roboty Finch,

Wypełniają tylko biblioteki powiatowe:

- Czy w powiecie funkcjonuje lub czy są plany uruchomienia multiwyszukiwarki umożliwiającej przeszukiwanie katalogów kilku bibliotek?

.....
..

- Jaka to multiwyszukiwarka? Proszę podać jej adres.

.....

.....

Uwagi, propozycje:

.....

.....

.....

.....

.....

DYREKTOR
Miejskiej Biblioteki Publicznej
w Zarach

Aleksandra Zawajska-Hawel

Przypominamy, iż w rankingach ogólnopolskich województwo śląskie zajmuje ostatnie miejsca w kategorii liczby komputerów udostępnianych przez biblioteki czytelnikom. O ile duża część placówek oferuje czytelnikom przynajmniej kilka zestawów komputerowych, nadal wiele placówek udostępnia użytkownikom zaledwie jeden komputer. Co gorsza, dyrektorzy tych bibliotek tłumaczą ten fakt znikomym zapotrzebowaniem na tego typu usługi. Pragniemy przypomnieć, iż to bibliotekarze przygotowują ofertę dla użytkowników, więc jeśli placówka posiada tylko jeden komputer, wnioski nasuwają się same. Trudno sobie bowiem wyobrazić np. przeprowadzenie dla grupy seniorów szkoleń z zakresu obsługi komputera (szkolenia te są dziś w bibliotekach standardem), gdy dostępny jest tylko jeden zestaw komputerowy w placówce, nie mówiąc o warsztatach dla innych grup wiekowych.

Planując wydatki wieloletnie należy mieć zatem na uwadze kompleksowość oferty bibliotecznej, bez komputerów trudno zaś mówić o tworzeniu przez bibliotekę społeczeństwa informacyjnego.